

15

ΑΘΛΗΤΙΚΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

8ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 19-21 ΜΑΪΟΥ 2000

8th International Congress on Physical Education and Sport

19-21 MAY 2000 - KOMOTINI, GR

ΕΚΤΑΚΤΟ ΤΕΥΧΟΣ 25 • 2000 • Α

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ
DEPARTMENT OF PHYSICAL ED

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ Α.Π.Θ. • Ε

E & S

JOURNAL OF SPORTS

SCIENCE

259 ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Λιούμπη Π., Μπίνιας Ν.

2ο Δημοτικό Σχολείο Παιανίας, Στρατηγού Δάβαρη 11, Αττική

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Μεσογείων 396, 15341 Αγία Παρασκευή, Αθήνα

Η παρούσα μελέτη έχει κύριο στόχο να προσφέρει στους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου την παράλληλη και ισόρροπη απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, εμπειριών και αξιών μέσα από τα υπάρχοντα αναλυτικά προγράμματα και σχολικά βιβλία όλων των μαθημάτων. Η μελέτη ανακάλυψε ότι αρκετές θεματικές ενότητες των σχολικών βιβλίων προβλέπουν δραστηριότητες οι οποίες αναφέρονται σε θέματα κινητικής αγωγής, και οι οποίες απαιτούν από το δάσκαλο άνεση χρόνου αλλά και ειδικές γνώσεις αν αυτός πραγματικά επιθυμεί να έχει μια επιτυχημένη διδακτική προσέγγισή τους. Ως συγκεκριμένο παράδειγμα μπορούμε να αναφέρουμε τη διδακτική ενότητα του μαθήματος "Ερευνώ το Φυσικό κόσμο", της Ε' τάξης του δημοτικού σχολείου με τίτλο: "Μια δύναμη παράγει έργο", σελ. 148, πρώτο μέρος. Ο δάσκαλος της τάξης προσεγγίζει την έννοια του έργου που παράγει μια δύναμη μέσα από τη μελέτη και ερμηνεία των εικόνων του βιβλίου του μαθητή. Η προσέγγιση αυτή όμως πολλές φορές αφήνει κενά ερμηνείας και κουράζει τους μαθητές. Η πρότασή μας έρχεται να δώσει συνέχεια στο παραπάνω μάθημα, με τον Καθηγητή Φ.Α., ο οποίος σε μια διδακτική ώρα θα προσεγγίσει με τους μαθητές τις δραστηριότητες που είχαν διδαχθεί θεωρητικά, με βιωματικό-εμπειρικό τρόπο, καθοδηγώντας τους να κάνουν τις συγκεκριμένες δραστηριότητες. Για το σκοπό αυτό χωρίσαμε και παρουσιάζουμε τις έξι ακόλουθες κατηγορίες θεματολογίας: α) Κυκλοφοριακή Αγωγή, β) Παραδοσιακά Παιχνίδια, γ) Μαθηματικά και Φυσική στην πράξη, δ) Χορός, ε) Ολυμπισμός, και στ) Αγώνες. Στην ανακοίνωση παρουσιάζεται εκτός της θεματολογίας και η μέθοδος για την αξιοποίησή της κινητικά, μέσα από διδακτικές ενότητες που δοκιμάστηκαν στην πράξη κατά την έρευνά μας.

260 Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ "ΑΣΚΗΣΗΣ ΓΙΑ ΥΓΕΙΑ"

Λίγδη Κ., Μιχαλόπουλος Γ., Αυγερινός Α.

Τομέας Αγωνιστικών & Ψυχαγωγικών Αθλημάτων

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., 54006 Θεσσαλονίκη

Η άσκηση για υγεία είναι μια σύγχρονη κοινωνική ανάγκη και ήδη αποτελεί ένα βασικό συνθετικό των σχολικών αναλυτικών προγραμμάτων φυσικής αγωγής σε πολλές χώρες. Οι γνώσεις του καθηγητή ΦΑ σε συνδυασμό με ικανότητες διδασκαλίας αποτελούν βασική παράμετρο για την επιτυχία αυτής της προσέγγισης. Σκοπός της μελέτης ήταν η καταγραφή του επαγγελματικού προφίλ, των γνώσεων, των στάσεων και της αυτό-αποτελεσματικότητας 103 εν ενεργεία καθηγητών φυσικής αγωγής της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με τη διδασκαλία ενός προγράμματος άσκησης για υγεία. Απώτερος στόχος της μελέτης ήταν η οργάνωση προτεραιοτήτων σε ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης. Για τη συλλογή δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ειδικό ερωτηματολόγιο του οποίου η εγκυρότητα και αξιοπιστία είχαν προηγουμένως ελεγχθεί. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι: Οι διδάσκοντες έχουν πολύ θετική στάση (83,2%) για τη διδασκαλία δραστηριοτήτων άσκησης για υγεία αλλά μόνο το 44,7% αισθάνεται είναι ικανό να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις ενός ανάλογου προγράμματος. Μόνο το 46,1% πιστεύει ότι έχει τις

ΜΕΘΟΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ TEACHING METHODS

345 SITUATION AND PERSPECTIVE OF SPORTS WITH YOUNGER AGE

D. Lailoglou, N. Brankovic, Ch. Nasioudis, A. Lailoglou

Faculty of Physical Culture in Nis, Yougoslavia

Democritus University of Thrace, Department of Physical Education & Sport Science, 69100 Komotini

The aim of the work is to closely determine different concepts of young people's sports, point out on defects of previous ways of developing sport and propose new ideas for future development of this activity. The authors point out that concept "sport of young people" has many different interpretations which has brought to confusion in theory and in practise of physical culture. The special problem is how to develop it (when it begins, and when it ends, which scientific functions we can use to advance it, what kind of personnel organization we should practise). This paper gives answers to these very questions.

346 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΕ ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Παπαχαρίσης Β., Αυγερινός Α., Χασάνδρα Μ., Γούδας Μ.

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., 54006 Θεσσαλονίκη Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τ.Ε.Φ.Α.Α., 42100 Τρίκαλα

Σκοπός της έρευνας ήταν να εξετάσει την επίδραση παραγόντων ατομικών διαφορών στην εσωτερική παρακίνηση μαθητών που συμμετείχαν σε ένα πρόγραμμα με στόχο την προώθηση της φυσικής δραστηριότητας και τον υγιεινό τρόπο ζωής. Το πρόγραμμα "Αθλητική Αγωγή & Υγεία" υλοποιήθηκε στα πλαίσια των πειραματικών προγραμμάτων εκπαίδευσης (Σ.Ε.Π.Π.Ε) του ΥΠΕΠΘ. Στην μελέτη συμμετείχαν 643 μαθητές από δημοτικά και γυμνάσια της Θεσσαλονίκης (303 αγόρια & 340 κορίτσια) ηλικίας 11 και 14 χρονών αντίστοιχα. Η εσωτερική παρακίνηση των μαθητών αξιολογήθηκε με το ερωτηματολόγιο των McAuley, Duncan & Tammien (1989) το οποίο εκτιμά την εσωτερική παρακίνηση ως άθροισμα τεσσάρων παραγόντων: α) ευχαρίστηση/ενδιαφέρον β) προσπάθεια/σημαντικότητα γ) αντιλαμβανόμενη ικανότητα και δ) πίεση/ένταση. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης διακύμανσης πολλαπλών μεταβλητών (MANOVA) με ανεξάρτητες μεταβλητές i) το φύλο ii) την στάση των μαθητών απέναντι στο μάθημα της Φ.Α. και iii) τη φυσική δραστηριότητα και εξαρτημένες τους τέσσερις υποπαράγοντες της εσωτερικής παρακίνησης έδειξαν ότι: α) τα κορίτσια κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος αισθάνονταν μεγαλύτερη πίεση από ότι τα αγόρια ($F_{1,629} = 6,4$ $p < .05$), β) τα παιδιά που είχαν θετική στάση απέναντι στο μάθημα της Φ.Α. και την φυσική δραστηριότητα σκόραραν ψηλότερα από τα παιδιά που είχαν αρνητική στάση σε τρεις από τους τέσσερις παράγοντες της εσωτερικής παρακίνησης ($p < .05$). Συμπερασματικά διατυπώνεται η άποψη ότι η παρέμβαση ήταν φιλικά σχεδιασμένη και για τα δύο φύλλα αφού θεώρησαν το πρόγραμμα σημαντικό για την υγεία τους, αισθάνθηκαν ικανά να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του και το διασκέδασαν. Ωστόσο, τα παιδιά που είχαν ήδη αρνητική στάση για το μάθημα

της έρευνας έδειξαν ότι τα προγράμματα των ιδιωτικών γυμναστηρίων υπερτερούν σημαντικά όσον αφορά τη συνολική ικανοποίηση των συμμετεχόντων έναντι των δημοτικών γυμναστηρίων. Συγκεκριμένα σε ζητήματα όπως συχνότητα συμμετοχής, ικανοποίηση εσωτερικών κινήτρων και κινήτρων ηρεμίας και χαλάρωσης, και ποιότητας εγκαταστάσεων και προσωπικού, τα ιδιωτικά γυμναστήρια βρέθηκαν να υπερτερούν έναντι των κρατικών.

386 ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Αυγερινός Α., Παπαχαρίσης Β., L. Almond

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Ε.Φ.Α.Α., 54006 Θεσσαλονίκη

Dept. of PE, Sport Science & Recreation Management, Loughborough University

Ο τρόπος ζωής (lifestyle) και η διαχείριση του ελεύθερου χρόνου αποτελούν διεθνώς επίκαιρα θέματα για έρευνα γιατί επηρεάζουν τόσο την προσωπική υγεία και την ποιότητα ζωής του ατόμου όσο και την οικονομία γενικότερα. Πολλές διακρατικές μελέτες έδειξαν αξιοσημείωτες διαφορές στον τρόπο ζωής και τις επιλογές μεταξύ παιδιών ίδιας ηλικίας και φύλου. Στην παρούσα μελέτη παρουσιάζονται και συζητούνται δεδομένα σχετικά με τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου μαθητών της χώρας μας και παράλληλα γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων με αντίστοιχα από επιλεγμένες ευρωπαϊκές χώρες. Το δείγμα αποτέλεσαν μαθητές (N=950) τριών διαφορετικών ηλικιών (11, 14 και 17 χρονών) που προέρχονταν από διαφορετικά διοικητικά διαμερίσματα της Θεσσαλονίκης. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το "Lifestyle Physical Activity Questionnaire". Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι: 1) Τα Ελληνόπουλα έχουν υιοθετήσει ένα ιδιαίτερα υποκινητικό τρόπο ζωής δίνοντας ελάχιστη βαρύτητα σε δραστηριότητες που θα είχαν θετική συμβολή στην υγεία τους. 2) Η εμπλοκή σε φυσική δραστηριότητα και σπορ μειώνεται δραματικά με το πέρασμα την ηλικίας. 3) Τα κορίτσια μπορούν να χαρακτηριστούν σαν ομάδα υψηλού κινδύνου. 4) Μικρότερο ποσοστό του δείγματος συγκριτικά με άλλα ευρωπαϊκά κράτη καλύπτει τις οδηγίες του ACSM (1994) για φυσική δραστηριότητα. 5) Σαν βασικότερη αιτία για την αποχή από το δραστήριο τρόπο ζωής και το σπορ παρουσιάζεται η έλλειψη χρόνου. Οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις του σύγχρονου τρόπου ζωής των μαθητών μας στους τομείς της οικονομίας, της παραγωγικότητας και της μελλοντικής υγείας του έθνους αναμένεται να είναι σημαντικές.